

21999A1214(02)

1999.12.14.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 322/20

MÓDOSÍTÁSOK A FÖLDKÖZI-TENGER SZÁRAZFÖLDI EREDETŰ SZENNYEZÉS ELLENI VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ JEGYZŐKÖNYVHÖZ

A. Cím

A jegyzőkönyv címe a következőképpen módosul:

„A FÖLDKÖZI-TENGER SZÁRAZFÖLDI FORRÁSOKBÓL ÉS TEVÉKENYSÉGEKBŐL SZÁRMAZÓ SZENNYEZÉS ELLENI VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ JEGYZŐKÖNYV”

B. Bevezető bekezdések

A jegyzőkönyv első bevezető bekezdése a következőképpen módosul:

„Mivel részesei az 1995. június 10-én módosított, a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló, 1976. február 16-án, Barcelonában elfogadott egyezménynek,”

A jegyzőkönyv harmadik bevezető bekezdése a következőképpen módosul:

„Tudomásul véve a Földközi-tenger térségében, különösképpen az iparosítás és az urbanizáció területén az emberi tevékenységekből származó növekvő környezetterhelést, valamint a part mentén élő lakosság idegenforgalomból adódó szezonális növekedését.”

A jegyzőkönyv negyedik bevezető bekezdése a következőképpen módosul:

„Felismerve, hogy a szárazföldi forrásokból és tevékenységekből eredő szennyezés a tengeri környezetre, az élő erőforrásokra és az emberi egészségre egyaránt veszélyeket jelent, valamint hogy a Földközi-tenger parti vizein és folyótorkolataiban ebből eredően súlyos gondok jelentkeznek, amelyek főleg a kezelés nélküli, elégtelen mértékben kezelt, illetve a nem megfelelően ártalmatlanított toxikus, környezetben tartósan megmaradó és az élő szervezetekben való felhalmozódásra hajlamos vegyületeket tartalmazó háztartási és ipari szennyvizetből származnak,”

Ötödik bevezető bekezdésként a következő bekezdéssel egészül ki:

„Alkalmazva az elővigyázatosság elvét és a szennyező fizet elvet, környezeti hatásvizsgálat végzésével és a legjobb elérhető technikák és a legjobb környezetvédelmi gyakorlat – köztük a tiszta gyártási technológiák – alkalmazásával, az egyezmény 4. cikkében foglaltaknak megfelelően.”

A jegyzőkönyv hatodik bevezető bekezdése a következőképpen módosul:

„Azzal a szándékkal, hogy szorosan együttműködve megtegyék a szükséges intézkedéseket a Földközi-tenger szárazföldi forrásokból és tevékenységekből eredő szennyezése ellen,”

Hetedik bevezető bekezdésként a következő bekezdéssel egészül ki;

„Figyelembe véve az 1995. november 3-án Washingtonban (D.C.) elfogadott, a tengeri környezet szárazföldi tevékenységekből eredő szennyezés elleni védelmére irányuló globális cselekvési programot,”

C. 1. cikk

A következő címmel egészül ki, és a szöveg a következőképpen módosul:

„Általános rendelkezések

E jegyzőkönyv szerződő felei (a továbbiakban: a felek) minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy amennyire lehetséges, megelőzzék és csökkentsék a Földközi-tenger folyókból, part menti létesítményekből, szennyvízcsatornákból vagy egyéb, a területükön található szárazföldi forrásból eredő

szennyezését, illetve hogy küzdjenek az ilyen szennyezés ellen, és ellenőrzésük alatt tartásuk azt, különös tekintettel a toxikus, a környezetben tartósan megmaradó és az élő szervezetben való felhalmozódásra hajlamos vegyületek bevitelének fokozatos kivonására.”

D. 2. cikk

A következő címmel egészül ki, és az a) és d) pont szövege a következőképpen módosul:

„Fogalommeghatározások

- a) »egyezmény«: a Barcelonában 1976. február 16-án elfogadott és 1995. június 10-én módosított, a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény;
- d) »hidrológiai medence«: a felek területein belüli teljes vízgyűjtő terület, amelynek vizei a Földközi-tengernek az egyezmény 1. cikkében meghatározott területeire ömlenek.”

E. 3. cikk

A következő címmel és az alábbi új bekezdéssel egészül ki:

„A jegyzőkönyv hatálya alá tartozó terület”

aa) [újraszámozva: b)]

„b) a Földközi-tenger területének hidrológiai medencéje;”

A b) pont jelölése c)-re változik. A c) pont jelölése d)-re változik, és a következőképpen módosul:

„d) brakkvizek, parti sósvizek, beleértve a parti tavakat és lagúnákat, és a Földközi-tenger vizével érintkező felszín alatti vizek.”

F. 4. cikk

A következő címmel egészül ki, és az (1) bekezdés a) és b) pontjának szövege a következőképpen módosul:

„A jegyzőkönyv alkalmazása

(1) Ezt a jegyzőkönyvet az alábbiakra kell alkalmazni:

- a) a felek területén elhelyezkedő szárazföldi pontszerű vagy diffúz forrásokból vagy ott folytatott tevékenységekből származó kibocsátások, amelyek közvetlenül vagy közvetve érinthetik a Földközi-tenger területét. E kibocsátások körébe tartoznak a Földközi-tengernek az e jegyzőkönyv 3. cikkének a), c) és d) pontjában meghatározott területét a parti ártalmatlanítás révén vagy a parttól a folyókon keresztül, szennycsatornákból, csatornákon vagy más vízfolyásokon keresztül, beleértve a felszín alatti vízfolyásokat, vagy a vízlevezetőkön és a tengerfenék alatt a szárazföldről való hozzáféréssel történő ártalmatlanítást, elérő kibocsátások;
- b) a felek területén elhelyezkedő forrásokból vagy ott folytatott tevékenységekből az e jegyzőkönyv III. mellékletében meghatározott feltételek szerint a levegőn keresztül a Földközi-tenger területére jutó szennyező anyagok.”

A cikk a következő új bekezdéssel egészül ki:

„(3) A felek felhívják az e jegyzőkönyv végrehajtásában való együttműködésre azokat a jegyzőkönyvhöz nem csatlakozott államokat, amelyek területe részben magában foglalja a Földközi-tenger övezetének hidrológiai medencéjét.”

G. 5. cikk

A következő címmel egészül ki, és az (1), (2) és (4) bekezdés szövege a következőképpen módosul:

„**Általános kötelezettségek**

(1) A felek vállalják a szárazföldi forrásokból és tevékenységekből eredő szennyezés megszüntetését, különösen az I. mellékletben felsorolt toxikus, környezetben tartósan megmaradó és az élő szervezetekben való felhalmozódásra hajlamos vegyületek bevitelének fokozatos megszüntetését.

(2) Ennek érdekében, adott esetben egyénileg vagy együttesen, olyan nemzeti és regionális cselekvési terveket és programokat dolgoznak ki és valósítanak meg, amelyek a megvalósítást biztosító intézkedéseket és ütemterveket tartalmaznak.”

A (3) bekezdést el kell hagyni.

(4) [számozása (3) bekezdésre változik]

„(3) A felek az I. mellékletben leírt elemek figyelembevételével fogadják el a cselekvési tervek, programok és intézkedések prioritásait és ütemterveit, és azokat rendszeres időközönként felül kell vizsgálni.”

A cikk a következő új bekezdésekkel egészül ki:

„(4) A cselekvési tervek, programok és intézkedések elfogadása során a felek kötelesek külön-külön vagy együttesen figyelembe venni az elérhető legjobb technikákat és a legjobb környezetvédelmi gyakorlatot, beleértve adott esetben a tiszta gyártási technológiákat, tekintetbe véve a IV. mellékletben meghatározott feltételeket.

(5) A felek kötelesek megelőző intézkedéseket tenni a balesetekből származó szennyezések kockázatának minimalizálása érdekében.”

H. 6. cikk

A következő címmel egészül ki, és a szöveg helyébe a következő rendelkezés lép:

„**Engedélyezési vagy szabályozási rendszer**

(1) A jegyzőkönyv hatálya alá tartozó területre pontszerű forrásokból érkező kibocsátásokra és a Földközi-tengernek az e Jegyzőkönyv 3. cikkének a), c) és d) pontjában meghatározott területét elérő és esetleg befolyásoló, vízbe vagy levegőbe jutó kibocsátásokra vonatkozóan a felek illetékes hatóságai mindenképpen kötelesek egy engedélyezési és szabályozási rendszert működtetni, kellőképpen figyelembe véve e jegyzőkönyvnek és II. mellékletének az előírásait, továbbá a felek ülésein kialakított határozatokat és ajánlásokat.

(2) Ennek érdekében a felek kötelesek kialakítani olyan vizsgálati rendszereket, amelyek révén az illetékes hatóságok fel tudják mérni, hogy mennyire tesznek eleget az engedélyeknek és szabályozásoknak.

(3) A felek kérésükre segítséget kaphatnak a Szervezettől az engedélyekben foglaltak és a szabályozások betartásának ellenőrzéséhez szükséges új, illetékes struktúrák létrehozatalához vagy a már meglévő ilyen struktúrák megerősítéséhez. E segítségnyújtás magában foglalja a személyzet különleges képzsét.

(4) A felek az engedélyekben foglaltak és a szabályozások be nem tartásának esetére, valamint azok alkalmazásának biztosítása érdekében megfelelő szankciókat dolgoznak ki.”

I. 7. cikk

A következő címmel egészül ki, továbbá az (1) bekezdés e) pontja és a (3) bekezdés szövege a következőképpen módosul:

„ Közös iránymutatások, szabványok és feltételek

(1) ...

e) a kibocsátott (I. mellékletben felsorolt) anyagok mennyiségeire, a szennyvizekben mért koncentrációira és a kibocsátásuk módszereire vonatkozó meghatározott követelmények.

(3) Az e jegyzőkönyv 5. és 15. cikkében előírt cselekvési terveket, programokat és intézkedéseket, azok fokozatos megvalósítása céljából, a meglévő létesítmények adaptációs lehetőségének és átalakíthatóságának, valamint a felek gazdasági teljesítőképességének és fejlődéssel kapcsolatos igényének a figyelembevételével kell elfogadni.”

J. 8. cikk

A következő címmel egészül ki, és a szöveg a következőképpen módosul:

„ Megfigyelés

Az egyezmény 12. cikkében szereplő rendelkezések és megfigyelési programok keretei között, és szükség esetén az illetékes nemzetközi szervezetekkel együttműködésben, a felek a lehető legrövidebb időn belül megfigyelési tevékenységeket folytatnak, és a nyilvánosság számára biztosítják az eredményekhez való hozzáférést, hogy:

- a) lehetőség szerint rendszeresen értékelni lehessen a tengerpartjaik szennyezettségének szintjét, különös tekintettel az I. mellékletben felsorolt tevékenységi ágazatokra és anyagkategóriákra, valamint hogy erről rendszeresen információkkal szolgálhassanak;
- b) értékelni tudják a tengeri környezet szennyezettségének lehető legteljesebb mértékben történő megszüntetése érdekében az e jegyzőkönyv keretében elvégzett cselekvési tervek, programok és intézkedések hatásait.”

K. 9. cikk

A következő címmel egészül ki, és a szöveg a következőképpen módosul:

„ Tudományos és szakmai együttműködés

Az egyezmény 13. cikkével összhangban a felek együttműködnek a szárazföldi forrásokból és tevékenységekből eredő szennyezéssel kapcsolatos tudományos és technológiai területeken, különös tekintettel a szennyező anyagok input értékeivel, tovaterjedésével és hatásaival, valamint az azok kezelésével, csökkentésével és megszüntetésével kapcsolatos új módszerek kifejlesztésére, továbbá tiszta gyártási módszerek e célból történő kidolgozására. Ennek érdekében a felek különösen az alábbi erőfeszítéseket teszik”

A cikk a következő új ponttal egészül ki:

„c) a környezeti szempontból megfelelő technológiákhoz – köztük a tiszta gyártási technológiákhoz – való hozzáférés és azok átadásának elősegítése.”

L. 10. cikk

A következő címmel egészül ki, és a szöveg a következőképpen módosul:

„ Szakmai segítségnyújtás

(1) A felek közvetlenül, vagy az illetékes regionális vagy más nemzetközi szervezetek segítségével két- vagy többoldalú kapcsolatok keretében együttműködve elősegítik a fejlődő országoknak nyújtandó segélyprogramok kialakítását és lehetőség szerinti megvalósítását, különös tekintettel a szárazföldi forrásokból és tevékenységekből eredő szennyezésnek és e szennyezés tengeri környezetre gyakorolt káros hatásainak a megelőzését, csökkentését vagy, ha lehetséges, fokozatos megszüntetését szolgáló tudományos, oktatási és technológiai területekre.

(2) A technikai segítségnyújtás különösen a tudományos és műszaki személyzet képzését, valamint a megfelelő berendezéseknek és adott esetben a tiszta termelési technológiáknak ezen országok által, az érintett felek részéről kialakítandó előnyös feltételek mellett történő beszerzését, használatát és előállítását foglalja magában.”

M. 11. cikk

A következő címmel egészül ki:

„ Határokon áttérjedő szennyezés”

N. 12. cikk

A következő címmel egészül ki, és az (1) bekezdés szövege a következőképpen módosul:

„ Viták rendezése

(1) Figyelembe véve az egyezmény 28. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseit, olyan esetekben, amikor az egyik fél területén keletkező szárazföldi eredetű szennyezés feltételezhetően közvetlenül sérti egy vagy több másik fél érdekeit, az érintett felek vállalják, hogy a kielégítő megoldás érdekében, egyikük vagy közülük több fél kérése alapján, konzultációt folytatnak egymással.”

O. 13. cikk

A következő címmel egészül ki. Az (1) bekezdés, a (2) bekezdés első mondata és a (2) bekezdés d) pontja a következőképpen módosul:

„ Jelentések

(1) Ha a felek ülése másképpen nem határoz, a felek két évente a felek üléseire a Szervezeten keresztül, az általuk megtett intézkedésekre és az elért eredményekre, továbbá az e jegyzőkönyv alkalmazása során esetleg felmerült nehézségekre vonatkozó jelentést nyújtanak be. E jelentések benyújtásának módját a felek ülésein kell meghatározni.

(2) E jelentések többek között az alábbiakat foglalják magukban:

d) az e jegyzőkönyv 5., 7. és 15. cikkének megfelelően megvalósított cselekvési tervek, programok és intézkedések.”

P. 14. cikk

A következő címmel egészül ki. Az (1) bekezdés és a (2) bekezdés a), c) és f) pontjának szövege a következőképpen módosul:

„Ülések

(1) A felek rendes üléseit az egyezmény szerződő feleinek az egyezmény 18. cikke alapján szervezett rendes üléseivel együtt kell tartani. Az egyezmény 18. cikke értelmében a felek rendkívüli üléseket is tarthatnak.

2. ...

- a) a jegyzőkönyv alkalmazásának felülvizsgálata, továbbá az elfogadott cselekvési tervek, programok és intézkedések hatékonyságának vizsgálata;
- c) e jegyzőkönyv 5., 7. és 15. cikke alapján cselekvési tervek, programok és intézkedések kidolgozása és elfogadása;
- f) a felek által az e jegyzőkönyv 13. cikke alapján benyújtott jelentések vizsgálata.”

Q. 15. cikk

Egy címmel egészül ki, és az (1) bekezdés szövege a következőképpen módosul:

„Cselekvési tervek, programok és intézkedések elfogadása

(1) A felek ülése kétharmados többséggel fogadja el az e jegyzőkönyv 5. cikke szerinti rövidtávú és középtávú regionális cselekvési terveket és programokat, amelyek tartalmazzák a megvalósításukat biztosító intézkedéseket és ütemterveket.”

A (2) bekezdés szövegének helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben említett regionális cselekvési terveket és programokat a Szervezet alakítja ki, és a felek megfelelő műszaki szerve vizsgálja meg és hagyja jóvá legkésőbb az e jegyzőkönyv módosításainak hatálybalépését követő egy éven belül. E regionális cselekvési terveket és programokat elfogadásuk céljából a felek soron következő ülésének napirendjére kell tűzni. Ugyanezt az eljárást kell követni minden további cselekvési tervre és programra vonatkozóan is.”

A cikk a következő új bekezdésekkel egészül ki:

„(3) Az e cikk (1) bekezdésének megfelelően elfogadott intézkedésekről és ütemtervekről a Titkárság értesíti a feleket. Az ilyen intézkedések és ütemtervek a felek értesítésének időpontját követő 180. nap elteltével kötelezővé válnak azokra a felekre vonatkozóan, amelyek az értesítés időpontját követő 179 napon belül nem éltek a Titkárságnál kifogással.

(4) A fenti bekezdésnek megfelelően kifogással élő felek tájékoztatják a felek ülését az általuk meghozni szándékozott rendelkezésekről, azzal, hogy az ülésen részt vevő felek bármikor beleegyezhetnek az említett intézkedésekbe vagy ütemtervekbe.”

R. 16. cikk

A következő címmel egészül ki, és a (2) bekezdés szövege a következőképpen módosul:

„**Záró rendelkezések**

(2) Az egyezmény 24. cikkével összhangban elfogadott eljárási szabályzatot és pénzügyi szabályokat erre a jegyzőkönyvre is alkalmazni kell, kivéve, ha e jegyzőkönyv felei másképp állapodnak meg.”

Az utolsó bekezdés szövege a következőképpen módosul:

„Készült Athénban, 1980. május 17-én, módosították Szirakúzában, 1996. március 7-én, egy példányban, arab, angol, francia és spanyol nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles.”

I. MELLÉKLET

Az I. melléklet helyébe az alábbi új I. melléklet lép:

„I. MELLÉKLET

A SZÁRAZFÖLDI FORRÁSOKBÓL ÉS TEVÉKENYSÉGEKBŐL EREDŐ SZENNYEZÉS MEGSZÜNTETÉSÉRE IRÁNYULÓ CSELEKVÉSI TERVEK, PROGRAMOK ÉS INTÉZKEDÉSEK KIDOLGOZÁSA SORÁN FIGYELEMBE VEENDŐ TÉNYEZŐK

Ez a melléklet a szárazföldi forrásokból és tevékenységekből eredő szennyezés megszüntetésére irányuló, az e jegyzőkönyv 5., 7. és 15. cikkében említett cselekvési tervek, programok és intézkedések kidolgozása során figyelembe veendő tényezőket tartalmazza.

E cselekvési tervek, programok és intézkedések az A. szakaszban felsorolt tevékenységi ágazatokra, továbbá az e melléklet B. szakaszában felsorolt jellemzők alapján kiválasztott és a C. szakaszban felsorolt anyagkategóriákra vonatkozik.

A feleknek a cselekvési prioritásokat a cselekvések közegészségügyre, környezetre, társadalmi/gazdasági és kulturális feltételekre gyakorolt hatásai viszonylagos fontossága alapján kell meghatározniuk. E programoknak ki kell terjedniük a pontszerű forrásokra, a diffúz forrásokra és a légkörből való lerakódásra.

E cselekvési tervek, programok és intézkedések kidolgozása során a felek, az 1995. november 3-i Washingtonban (D.C.) elfogadott, a tengeri környezet szárazföldi tevékenységekből eredő szennyezés elleni védelmére irányuló globális cselekvési programmal összhangban, a hangsúlyt a toxikus, a környezetben tartósan megmaradó és az élő szervezetekben való felhalmozódásra hajlamos vegyületekre és különösen a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokra, továbbá a szennyvízkezelésre és -gazdálkodásra helyezik.

A. TEVÉKENYSÉGI ÁGAZATOK

A (nem fontossági sorrendben felsorolt) következő tevékenységi ágazatokat kell elsősorban figyelembe venni a szárazföldi forrásokból eredő szennyezés megszüntetésére irányuló cselekvési tervek, programok és intézkedések kidolgozása során követendő prioritások meghatározásakor:

1. energiatermelés;
2. műtrágyagyártás;
3. biocidok gyártása és biocid készítmények;
4. gyógyszeripar;
5. olajfinomítás;
6. papír- és papírpézipar;
7. cementgyártás;
8. bőripar (cserzés);

9. fémgyártás;
10. bányászat;
11. hajógyártás és -javítás;
12. kikötői tevékenységek;
13. textilipar;
14. elektronikai ipar;
15. újrafeldolgozó ipar;
16. egyéb szerves kémiai ipari ágazatok;
17. egyéb szervesetlen kémiai ipari ágazatok;
18. idegenforgalom;
19. mezőgazdaság;
20. állattenyésztés;
21. élelmiszer-feldolgozó ipar;
22. akvakultúra;
23. veszélyes hulladékok kezelése és ártalmatlanítása;
24. háztartási szennyvíz kezelése és ártalmatlanítása;
25. kommunális szilárdhulladék-gazdálkodás;
26. szennyvíziszap ártalmatlanítása;
27. hulladékgazdálkodási ágazat;
28. hulladékégetés és maradékainak kezelése;
29. a tengerpart természetes állapotának fizikai megváltoztatásával járó munkálatok;
30. közlekedés/szállítás.

B. A KÖRNYEZETBEN TALÁLHATÓ ANYAGOK JELLEMZŐI

A cselekvési tervek, programok és intézkedések kidolgozása során a feleknek a következő jellemzőket kell figyelembe venniük:

1. tartósság;
2. toxicitás és egyéb ártalmas jellemzők (például: karcinogenitás, mutagenitás, teratogenitás);
3. bio-akkumuláció;
4. radioaktivitás;
5. a megfigyelt koncentrációk és a nem megfigyelt hatásokat kiváltó koncentrációk (NOEC) közötti arányszám;
6. antropogén eredetű eutrofizáció kockázata;
7. egészségügyi hatások és kockázatok;

8. határokon áterjedő jelentőség;
9. a tengeri ökoszisztéma nem kívánatos változásainak és a hatások visszafordíthatatlanságának vagy tartósságának kockázata;
10. az élő erőforrások fenntartható hasznosításának vagy a tenger más jogszerű hasznosítási formáinak akadályai;
11. az emberi fogyasztásra szánt tengeri termékek ízére és/vagy szagára gyakorolt hatások;
12. a tengervíz szagára, színére, áttetszőségére vagy más jellemzőire gyakorolt hatások;
13. eloszlási minták (vagyis az érintett mennyiségek, a felhasználási minták és a tengeri környezet elérésének valószínűsége).

C. ANYAGKATEGÓRIÁK

A szennyező anyagok és szennyezőforrások alábbi kategóriáit a cselekvési tervek, programok és intézkedések kidolgozásakor útmutatóként kell figyelembe venni:

1. szerves halogén vegyületek és olyan anyagok, amelyek a tengeri környezetben ilyeneket alkothatnak. A prioritások a következők: aldrin, klórdán, DDT, dieldrin, dioxinok és furánok, endrin, heptaklór, hexaklórbenzol, mirex, PCB-k és toxafen;
2. szerves foszforvegyületek, és olyan anyagok, amelyek a tengeri környezetben ilyeneket alkothatnak;
3. szerves ónvegyületek vegyületek és olyan anyagok, amelyek a tengeri környezetben ilyeneket alkothatnak;
4. policiklusos aromás szénhidrogének;
5. nehézfémek és vegyületeik;
6. használt kenőolajok;
7. radioaktív anyagok, hulladékaik, ha kibocsátásuk nem felel meg az illetékes nemzetközi szervezetek által meghatározott sugárzásvédelmi elveknek, figyelembe véve a tengeri környezet védelmének szükségességét;
8. biocidek és származékaik;
9. patogén mikroorganizmusok;
10. kőolaj és kőolaj eredetű szénhidrogének;
11. cianid és fluoridok;
12. biológiailag nem lebomló mosószerek és egyéb biológiailag nem lebomló felületaktív anyagok;
13. eutrofizáció kiváltására alkalmas, nitrogént, foszfort tartalmazó vegyületek és más anyagok;
14. szemét (bármiféle, a tengeri vagy tengerparti környezetben eldobott vagy elhagyott, tartós, gyárilag előállított vagy feldolgozott szilárd halmazállapotú anyagok);
15. hőkibocsátás;
16. a víz minőségének károsítására alkalmas savas vagy lúgos vegyületek;
17. a tengeri környezet oxigéntartalmát károsan befolyásoló nem toxikus anyagok;
18. a tenger jogszerű hasznosításának akadályozására alkalmas nem toxikus anyagok;
19. a tengervíz fizikai vagy kémiai jellemzőinek kedvezőtlen befolyásolására alkalmas nem toxikus anyagok.”

II. MELLÉKLET

A II. mellékletet el kell hagyni.

III. MELLÉKLET

A III. melléklet új számozása II. melléklet. A következő címmel egészül ki, és a bevezető bekezdés a következőképpen módosul:

„II. MELLÉKLET

A HULLADÉK-KIBOCSÁTÁS ENGEDÉLYEZÉSE SORÁN FIGYELEMBE VEENDŐ TÉNYEZŐK

Az e jegyzőkönyv 6. cikkében említett anyagokat tartalmazó hulladékok kibocsátásának engedélyezése tekintetében a helyzettől függően az alábbi tényezőkre kell különös figyelmet fordítani:”

Az A. szakasz címe és 1., 2., 3., 6. és 7. pontja a következőképpen módosul:

„A. A KIBOCSÁTÁS JELLEMZŐI ÉS ÖSSZETÉTELE

1. A pontszerű vagy diffúz forrás típusa és mérete (pl. ipari folyamat).
2. A kibocsátás típusa (pl. eredet, átlagos összetétel).
3. A hulladék állapota (pl. szilárd, folyékony iszap, hígtrágya).
6. Az esettől függően az I. mellékletben felsorolt és más anyagok releváns összetevőinek koncentrációja.
7. A hulladék-kibocsátások fizikai, kémiai és biokémiai jellemzői.”

A B. szakasz címe módosul, és új ponttal egészül ki:

„B. A KIBOCSÁTÁSOK ÖSSZETEVŐINEK JELLEMZŐI A KÁROSÍTÓ JELLEGÜK SZEMPONTJÁBÓL

7. Az I melléklet B. szakaszában felsorolt összes többi jellemző”

A C. szakasz címe és 3. pontja a következőképpen módosul:

„C. A KIBOCSÁTÁS HELYÉNEK ÉS A BEFOGADÓ KÖRNYEZETNEK A JELLEMZŐI

3. A befogadó környezetbe történő kibocsátás helyén elért eredeti hígulás.”

IV. MELLÉKLET

A IV. melléklet új számozása III. melléklet. A következő címmel egészül ki, valamint az 1., 2., 3. és 5. pont a következőképpen módosul:

„III. MELLÉKLET

A LÉGKÖRÖN ÁT TERJEDŐ SZENNYEZŐDÉSRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK

1. E jegyzőkönyv rendelkezései az alábbi feltételekkel vonatkoznak a légkörbe történő kibocsátásokra:
  - a) a kibocsátott anyag a fennálló meteorológiai körülmények között a Földközi-tengerhez szállítódik vagy szállítható;
  - b) az anyagnak a Földközi-tengerbe történő jutása a környezetre veszélyesebb, mint ha ugyanaz az anyag más módon érné el a területet.

2. Ezt a jegyzőkönyvet kell alkalmazni a Földközi-tengert érintő légkörbe a felek területén lévő szárazföldi forrásokból és a jegyzőkönyv 4. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseire is figyelemmel a helyhez kötött mesterséges tengeri építményekből jutó szennyezőanyag-kibocsátásokra is.
3. A Földközi-tengernek szárazföldi forrásokból a légkörön keresztül történő szennyezése esetén az e jegyzőkönyv 5. és 6. cikkében foglalt előírásokat az e jegyzőkönyv I. mellékletében felsorolt megfelelő anyagokra és forrásokra a felek megállapodása alapján progresszív módon kell alkalmazni.
5. Az e jegyzőkönyv II. mellékletében foglalt rendelkezéseket a légkörön keresztül történő szennyezésre mindenkor értelemszerűen kell alkalmazni. A légszennyezés folyamatos ellenőrzését és modellezését elfogadható közös emissziós tényezők és módszerek alkalmazásával kell végezni az anyagok légkörből történő lerakódásának vizsgálata, továbbá a légkörbe földi forrásokból kerülő szennyezőanyag-kibocsátások mennyisége és aránya jegyzékeinek kidolgozása során.”

IV. MELLÉKLET

A dokumentum a következő új IV. melléklettel egészül ki:

„IV. MELLÉKLET

A LEGJOBB ELÉRHETŐ TECHNIKÁK ÉS A LEGJOBB KÖRNYEZETVÉDELMI GYAKORLATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK FELTÉTELEI

A. LEGJOBB ELÉRHETŐ TECHNIKÁK

1. A legjobb elérhető technikák alkalmazása lehetőség szerint a hulladék-kibocsátással nem járó technológiák alkalmazását részesíti előnyben.
2. A »legjobb elérhető technikák« kifejezés az üzemi eljárások vagy létesítmények fejlesztésének a legújabb szakaszát képviselő azon eljárásokat és létesítményeket, illetve üzemeltetési módszereket jelenti, amelyek egy adott intézkedésnek a kibocsátások, emissziók és hulladék korlátozására vonatkozó gyakorlati alkalmasságát jelzik. Annak eldöntésében, hogy adott üzemeltetési folyamatok, létesítmények és módszerek együttese általában vagy adott esetekben az elérhető legjobb technikát jelenti-e, különösen az alábbiakat kell figyelembe venni:
  - a) a közelmúltban sikerrel kipróbált, összehasonlítható üzemeltetési folyamatok, létesítmények és eljárások;
  - b) technológiai fejlesztések, a tudományos ismeretek és felfogás változásai;
  - c) az eljárások gazdasági megvalósíthatósága;
  - d) az új és a meglévő üzemekben történő üzembe helyezésének időkeretei;
  - e) az érintett kibocsátások és emissziók jellege és mennyisége.
3. Ebből következik, hogy egy adott folyamatra vonatkozó »legjobb elérhető technikák« a technológia fejlődésének, gazdasági és társadalmi tényezők, valamint a tudományos ismeretek és felfogás változásainak a függvényében az idők folyamán változnak.
4. Ha a kibocsátásoknak és emisszióknak a legjobb elérhető technikák alkalmazásával történő csökkentése nem vezet környezetvédelmi szempontból elfogadható eredményekhez, további intézkedéseket kell alkalmazni.
5. A »technikák« kifejezés magában foglalja mind a felhasznált technológiát, mind pedig a létesítmény tervezésének, felépítésének, karbantartásának, üzemeltetésének és lebontásának a módját.

B. LEGJOBB KÖRNYEZETVÉDELMI GYAKORLAT

6. A »legjobb környezetvédelmi gyakorlat« a környezetvédelmi ellenőrző intézkedések és stratégiák legalkalmasabb kombinációjának alkalmazását jelenti. Az adott esetben szükséges választás megtételéhez legalább az alábbi fokozatos intézkedési sort kell figyelembe venni:

- a) információ és oktatás biztosítása a nagyközönség és a felhasználók részére egyes tevékenységek és egyes termékek választásának, felhasználásának és végső ártalmatlanításának környezeti következményeire vonatkozóan;
  - b) a jó környezetvédelmi gyakorlatra vonatkozó szabályzat kidolgozása és alkalmazása, amely kiterjed az adott termék élettartama során megjelenő összes tevékenységi szempontra;
  - c) a felhasznált termékekkel, annak használatával és végső ártalmatlanításával járó környezeti kockázatokról tájékoztató címkék kötelező alkalmazása;
  - d) az erőforrásokkal, különösen az energiával való takarékoskodás;
  - e) gyűjtő és ártalmatlanító rendszereknek a nagyközönség rendelkezésére való bocsátása;
  - f) a veszélyes anyagok vagy termékek használatának és a veszélyes hulladék keletkezésének a korlátozása;
  - g) újrafeldolgozás, visszanyerés és újrafelhasználás;
  - h) gazdasági eszközöknek a tevékenységekre, termékekre és termékcsoportokra való alkalmazása;
  - i) korlátozásokat vagy tiltást is tartalmazó engedélyezési rendszer kidolgozása.
7. Az általában vagy adott esetben a legjobb környezeti gyakorlatot eredményező intézkedések együttesének meghatározásához különös figyelmet kell fordítani az alábbiakra:
- a) a termék, annak előállítása, használata és végső ártalmatlanítása által okozott környezeti kockázat;
  - b) kevésbé szennyező tevékenységekkel és anyagokkal való helyettesítés;
  - c) a használat léptéke;
  - d) a helyettesítő anyagok vagy tevékenységek potenciális környezeti előnye vagy hátránya;
  - e) a tudományos ismeretek és felfogás előrehaladása és változásai;
  - f) a megvalósítás időkorlátai;
  - g) társadalmi és gazdasági kihatások.
8. Ebből következik, hogy egy adott forrás tekintetében a legjobb környezeti gyakorlat a technológia fejlődésének, gazdasági és társadalmi tényezők, valamint a tudományos ismeretek és felfogás változásainak függvényében az idők folyamán változik.
9. Ha a kibocsátásoknak a rendelkezésre álló legjobb környezeti gyakorlat alkalmazásával történő csökkentése nem vezet a környezetvédelmi szempontból elfogadható eredményekhez, további intézkedéseket kell alkalmazni, és újra meg kell határozni a legjobb környezeti gyakorlatot.”
-